Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. spalio 2 d.*

„Apeliacinis skundas – Ekonominė ir pinigų politika – SESV 127 straipsnio 6 dalis – Reglamentas (ES) Nr. 1024/2013 – 4 straipsnio 1 dalies g punktas – Rizikos ribojimu pagrįsta konsoliduota kredito įstaigų priežiūra – Reglamentas (ES) Nr. 468/2014 – 2 straipsnio 21 punkto c papunktis – Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 – 10 straipsnis – Grupė, kuriai taikoma rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra – Įstaigos, nuolat pavaldžios centriniam subjektui“

Sujungtose bylose C-152/18 P ir C-153/18 P

dėl 2018 m. vasario 23 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų dviejų apeliacinių skundų

**Crédit mutuel Arkéa**, įsteigta Relek Keriuone (Prancūzija), atstovaujama advokato H. Savoie,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

**Europos Centriniam Bankui (ECB)**, atstovaujamam K. Lackhoff, R. Bax ir C. Olivier, padedamų advokato P. Honoré,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

**Europos Komisijai**, atstovaujamai V. Di Bucci, K.-P. Wojcik ir A. Steiblytės,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

palaikomiems

**Confédération nationale du Crédit mutuel**, įsteigtos Paryžiuje (Prancūzija), atstovaujamos advokatų M. Grégoire ir C. De Jonghe,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies (C-152/08 P),

ir

**Crédit mutuel Arkéa**, įsteigta Relek Keriuone (Prancūzija), atstovaujama advokato H. Savoie,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

* Proceso kalba: prancūzų.

**Europos Centriniam Bankui (ECB)**, atstovaujamam K. Lackhoff, R. Bax ir C. Olivier, padedamų advokato P. Honoré,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

**Europos Komisijai**, atstovaujamai V. Di Bucci, K.-P. Wojcik ir A. Steiblytės,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

palaikomiems

**Confédération nationale du Crédit mutuel**, įsteigtos Paryžiuje (Prancūzija), atstovaujamos advokatų M. Grégoire ir C. De Jonghe,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies (C-153/18 P),

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta (pranešėja), teisėjai C. Toader, A. Rosas ir L. Bay Larsen,

generalinis advokatas G. Pitruzzella,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2019 m. birželio 18 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

## Sprendimą

1 Apeliaciniais skundais *Crédit mutuel Arkéa* (toliau – CMA) prašo panaikinti 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimus *Crédit mutuel Arkéa / ECB* (T-712/15, EU:T:2017:900, toliau – pirmasis skundžiamas sprendimas) ir *Crédit mutuel Arkéa / ECB* (T-52/16, EU:T:2017:902, toliau – antrasis skundžiamas sprendimas) (toliau kartu – skundžiami sprendimai), kuriais Bendrasis Teismas atmetė jos ieškinius dėl atitinkamai 2015 m. spalio 5 d. Europos Centrinio Banko (ECB) sprendimo ECB / SSM/2015–9695000CG7B84NLR5984/28, kuriuo nustatomi *Crédit mutuel* grupei taikytini rizikos ribojimu pagrįsti reikalavimai (toliau – pirmasis ginčijamas sprendimas), ir 2015 m. gruodžio 4 d. ECB sprendimo ECB / SSM/2015–9695000CG7B84NLR5984/40, kuriuo nustatomi *Crédit mutuel* grupei taikytini rizikos ribojimu pagrįsti reikalavimai (toliau – antrasis ginčijamas sprendimas) (toliau kartu – ginčijami sprendimai).

## Teisinis pagrindas

### *Sąjungos teisė*

*Reglamentas (ES) Nr. 575/2013*

2 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013, p. 1) 10 straipsnio „Reikalavimų netaikymas centrinės įstaigos nuolat kontroliuojamoms kredito įstaigoms“ 1 dalyje numatyta:

„Kompetentingos institucijos gali pagal nacionalinės teisės aktus leisti iš dalies arba visiškai netaikyti antroje–aštuntoje dalyse nustatytų reikalavimų toje pačioje valstybėje narėje esančiai vienai ar kelioms kredito įstaigoms, kurias nuolat kontroliuoja centrinė įstaiga, kuri jas prižiūri ir yra įsteigta toje pačioje valstybėje narėje, jei įvykdomos šios sąlygos:

a) centrinės įstaigos ir kontroliuojamų įstaigų įsipareigojimai yra bendri, o centrinė įstaiga visiškai garantuoja kelias savo kontroliuojamų įstaigų pareigas arba įsipareigojimus;

b) centrinės įstaigos ir visų jos kontroliuojamų įstaigų mokumas bei likvidumas yra prižiūrimi bendrai, remiantis konsoliduotosiomis šių įstaigų ataskaitomis;

c) centrinės įstaigos vadovybė turi įgaliojimus duoti nurodymus kontroliuojamų įstaigų vadovybei.

<…>“

3 Šio reglamento 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„Jeigu taikomas 10 straipsnis, tame straipsnyje nurodyta centrinė įstaiga vykdo antros–aštuntos dalių reikalavimus, remdamasi konsoliduota visumos, kurią sudaro centrinė įstaiga kartu su kontroliuojamomis įstaigomis, būkle.“

*Reglamentas (ES) Nr. 1024/2013*

4 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013, p. 63), 16, 26, 30 ir 65 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(16) didelių kredito įstaigų saugumas ir patikimumas yra labai svarbus dalykas, siekiant užtikrinti finansų sistemos stabilumą. <…>

<…>

(26) rizika kredito įstaigos saugumui ir patikimumui gali iškilti tiek atskiros kredito įstaigos lygiu, tiek bankų grupės arba finansinio konglomerato lygiu. Siekiant užtikrinti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą, yra svarbi speciali priežiūros tvarka tai rizikai mažinti. Be atskirų kredito įstaigų priežiūros, ECB uždaviniai turėtų apimti priežiūrą konsoliduotu lygiu <…>

<…>

(30) ECB turėtų vykdyti jam pavestus uždavinius, siekdamas užtikrinti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą, Sąjungos ir atskirų dalyvaujančių valstybių narių finansų sistemos stabilumą ir vidaus rinkos vieningumą ir vientisumą <…>

<…>

(65) <…> Priežiūros uždavinių vykdymo tikslas – apsaugoti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą ir finansų sistemos stabilumą. <…>“

5 Šio reglamento 1 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta:

„Šiuo reglamentu ECB pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, siekiant prisidėti prie kredito įstaigų saugumo ir patikimumo ir finansų sistemos stabilumo Sąjungoje ir kiekvienoje valstybėje narėje, visapusiškai atsižvelgiant į vidaus rinkos, grindžiamos vienodu požiūriu į kredito įstaigas, vienybę bei vientisumą ir pareigą tuo rūpintis, kad būtų užkirstas kelias galimybei rinktis palankesnes reguliavimo sąlygas.“

6 Minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Pagal 6 straipsnį ECB, laikantis šio straipsnio 3 dalies, rizikos ribojimo principais pagrįstos priežiūros tikslais turi išimtinę kompetenciją visų dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtų kredito įstaigų atžvilgiu vykdyti šiuos uždavinius:

<…>

g) vykdyti vienoje iš dalyvaujančių valstybių narių įsteigtų kredito įstaigų patronuojančiųjų bendrovių, įskaitant finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ir mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, priežiūrą konsoliduotu pagrindu, ir dalyvauti patronuojančiųjų bendrovių, neįsteigtų vienoje iš dalyvaujančių valstybių narių, priežiūroje konsoliduotu pagrindu, įskaitant priežiūros institucijų kolegijas, nedarant poveikio nacionalinių kompetentingų institucijų dalyvavimui tose kolegijose stebėtojo teisėmis;

<…>“

7 Pagal to paties reglamento 6 straipsnio 1 dalį ECB vykdo savo uždavinius pagal bendrą priežiūros mechanizmą (toliau – BPM), kurį sudaro ECB ir nacionalinės kompetentingos institucijos, ir yra atsakingas už tai, kad šis mechanizmas veiktų veiksmingai ir nuosekliai.

8 Reglamento Nr. 1024/2013 24 straipsnis suformuluotas taip:

„1. ECB įsteigia Administracinę peržiūros valdybą, kuri, gavusi pagal 5 dalį pateiktą prašymą atlikti peržiūrą, atliktų sprendimų, ECB priimtų vykdant šiuo reglamentu jam suteiktus įgaliojimus, vidaus administracinę peržiūrą. Vidaus administracinė peržiūra apsiriboja tokių sprendimų procedūrinės ir materialinės atitikties šiam reglamentui vertinimu.

<…>

5. 1 dalyje nurodytais atvejais bet kuris fizinis ar juridinis asmuo gali prašyti peržiūrėti tam asmeniui skirtą arba tiesiogiai ir asmeniškai su tuo asmeniu susijusį ECB sprendimą pagal šį reglamentą. Prašymas peržiūrėti 7 dalyje nurodytą Valdančiosios tarybos sprendimą yra nepriimtinas.

6. Prašymas atlikti peržiūrą, įskaitant jo pagrindimą, pateikiamas raštu ECB atitinkamai per vieną mėnesį nuo pranešimo apie sprendimą peržiūros prašančiam asmeniui dienos arba, jei tai nebuvo padaryta, per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią tas asmuo sužinojo apie sprendimą.

7. Priėmusi sprendimą dėl peržiūros priimtinumo, Administracinė peržiūros valdyba pareiškia nuomonę per klausimo skubai proporcingą laikotarpį ir ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo bei perduoda klausimą Priežiūros valdybai, kad ji parengtų naujo sprendimo projektą. Priežiūros valdyba atsižvelgia į Administracinės peržiūros valdybos nuomonę ir nedelsdama pateikia Valdančiajai tarybai naujo sprendimo projektą. Naujo sprendimo projektu pirminis sprendimas panaikinamas, pakeičiamas tapataus turinio sprendimu arba pakeičiamas iš dalies pakeistu sprendimu. Naujo sprendimo projektas laikomas priimtu, jei Valdančioji taryba nepateikia prieštaravimų per ne ilgesnį kaip dešimties darbo dienų laikotarpį.

<…>

9. Pagal šį straipsnį Administracinės peržiūros valdybos pareikšta nuomonė, Priežiūros valdybos pateiktas naujo sprendimo projektas ir Valdančiosios tarybos priimtas sprendimas yra pagrindžiami ir apie juos pranešama šalims.

10. ECB priima sprendimą, kuriuo nustatomos Administracinės peržiūros valdybos veiklos taisyklės.

<…>“

*Reglamentas (ES) Nr. 468/2014*

9 2014 m. balandžio 16 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 468/2014, kuriuo sukuriama Europos Centrinio Banko, nacionalinių kompetentingų institucijų ir nacionalinių paskirtųjų institucijų bendradarbiavimo Bendrame priežiūros mechanizme struktūra (BPM pagrindų reglamentas) (OL L 141, 2014, p. 1), 9 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„todėl šiuo reglamentu toliau plėtojamos ir išsamiau apibūdinamos [Reglamente Nr. 1024/2013] nustatytos ECB ir NKI bendradarbiavimo BPM procedūros, taip pat, kai tinkama, bendradarbiavimo su nacionalinėmis paskirtosiomis institucijomis procedūromis; taip užtikrinamas efektyvus ir nuoseklus BPM veikimas.“

10 Šio reglamento 2 straipsnio 21 punkte numatyta:

„Jeigu nenumatyta kitaip, šiame reglamente taikomos [Reglamente Nr. 1024/2013] vartojamos terminų apibrėžtys kartu su šiomis terminų apibrėžtimis:

<…>

(21) prižiūrima grupė – bet kuri iš nurodytų:
   a) grupė, kurioje patronuojančioji įmonė yra kredito įstaiga arba finansų kontroliuojančioji bendrovė, kurios pagrindinė buveinė yra dalyvaujančioje valstybėje narėje;

<…>
   c) prižiūrimi subjektai, kurių pagrindinės buveinės yra toje pačioje dalyvaujančioje valstybėje narėje, jeigu jie yra ilgą laiką pavaldūs tam pačiam centriniam subjektui, kuris atlieka jų priežiūrą pagal sąlygas, nustatytas Reglamento <…> Nr. 575/2013, 10 straipsnyje, ir kuris yra įsteigtas toje pačioje dalyvaujančioje valstybėje narėje.“

*Sprendimas 2014/360/ES*

11 2014 m. balandžio 14 d. Europos Centrinio Banko sprendimu 2014/360/ES dėl Administracinės peržiūros valdybos įsteigimo ir jos veiklos taisyklių (OL L 175, 2014, p. 47) įsteigta Administracinė peržiūros valdyba, numatyta Reglamento Nr. 1024/2013 24 straipsnyje.

12 Šio sprendimo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuriam pagal Reglamentą <…> Nr. 1024/2013 skirtas ECB sprendimas arba kuriam toks ECB sprendimas yra tiesiogiai ir asmeniškai su juo susijęs <…>, pageidaujantis prašyti vidaus administracinės peržiūros, tai daro pateikdamas sekretoriui užpildytą rašytinę paraišką dėl peržiūros, joje nurodydamas ginčijamą sprendimą. Paraiška dėl peržiūros pateikiama viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.“

***Prancūzijos teisė***

13 *Code monétaire et financier* (Pinigų ir finansų kodeksas) L. 511-30 straipsnyje numatyta, kad *Confédération nationale du Crédit mutuel* (toliau – CNCM) laikoma centriniu subjektu taikant šio kodekso nuostatas dėl kredito įstaigų ir finansų bendrovių.

14 Minėto kodekso L. 511-31 straipsnyje, be kita ko, nustatyta, kad centriniai subjektai atstovauja jiems pavaldžioms kredito įstaigoms ir finansų bendrovėms, įpareigojami rūpintis sklandžiu jų tinklo veikimu, taip pat užtikrinti tinkamą jiems pavaldžių įstaigų ir bendrovių veiklą, ir šiuo tikslu jie turi imtis visų būtinų priemonių, be kita ko, siekdami užtikrinti kiekvienos iš šių įstaigų ir bendrovių, taip pat viso tinklo likvidumą ir mokumą.

**Faktinės ginčo aplinkybės**

15 *Crédit mutuel* yra necentralizuota bankų grupė, kurią sudaro kooperatinių bendrovių statusą turinčių vietos kasų tinklas. Kiekviena *Crédit mutuel* vietos kasa turi būti prisijungusi prie regioninės federacijos, o kiekviena federacija – prie CNCM, t. y. tinklo centrinio subjekto, kaip tai suprantama pagal Pinigų ir finansų kodekso L. 511-30 ir L. 511-31 straipsnius. Nacionaliniu lygmeniu *Crédit mutuel* taip pat sudaro akcinė kooperatinė kintamojo kapitalo kredito bendrovė *Caisse centrale du Crédit mutuel*, kuri yra patvirtinta kaip kredito įstaiga ir priklauso tinklo nariams.

16 CMA yra ribotos atsakomybės kintamojo kapitalo kredito kooperatinė bendrovė, patvirtinta kaip kredito įstaiga. Ji buvo įsteigta 2002 m. sujungus kelias regionines kredito unijų federacijas. Kitos federacijos susijungė ir sukūrė CM11-CIC, o kai kurios išliko savarankiškos.

17 2014 m. rugsėjo 19 d. raštu CMA pranešė ECB apie savo analizę, kad jai negali būti taikoma rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, kurią ECB vykdo per CNCM. 2014 m. lapkričio 10 d. raštu ECB nurodė šiuo klausimu kreiptis į kompetentingas Prancūzijos valdžios institucijas.

18 2014 m. gruodžio 19 d. ECB pranešė CNCM apie sprendimo, kuriuo nustatomi *Crédit mutuel* grupei taikomi rizikos ribojimu pagrįsti reikalavimai, projektą ir paprašė užtikrinti, kad apie šį projektą būtų pranešta įvairiems ją sudarantiems subjektams, taip pat nustatė jai terminą pastaboms pateikti. 2015 m. sausio 16 d. CMA pateikė savo pastabas ECB, o 2015 m. sausio 30 d. ECB pateikė savo poziciją dėl šių pastabų.

19 2015 m. vasario 19 d. ECB pateikė CNCM pataisytą sprendimo, kuriuo *Crédit mutuel* grupei ir ją sudarantiems subjektams nustatomi rizikos ribojimu pagrįsti reikalavimai, projektą, paprašė užtikrinti, kad šis pataisytas projektas būtų pateiktas šiems subjektams, ir nustatė terminą jų pastaboms pateikti. 2015 m. kovo 27 d. CMA pateikė savo pastabas.

20 2015 m. birželio 17 d. ECB priėmė sprendimą, juo nustatė *Crédit mutuel* taikytinus rizikos ribojimu pagrįstus reikalavimus ir pabrėžė, kad ji yra CNCM rizikos ribojimu pagrįstos konsoliduotos priežiūros institucija ir kompetentinga institucija, atsakinga už šiame sprendime išvardytų subjektų, tarp kurių yra ir CMA, priežiūrą (1 konstatuojamoji dalis). Šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, jog

CNCM užtikrina, kad *Crédit mutuel* grupė nuolat atitiktų šio sprendimo I priede išdėstytus reikalavimus. Iš minėto sprendimo 2 straipsnio 3 dalies matyti, kad CMA turėjo nuolat vykdyti II-2 priede išdėstytus reikalavimus, pagal kuriuos buvo nustatytas 11 % 1 kategorijos nuosavų lėšų koeficientas (toliau – nuosavos lėšos „CET 1“).

21 2015 m. liepos 17 d. CMA paprašė peržiūrėti šį sprendimą pagal Reglamento Nr. 1024/2013 24 straipsnį, siejamą su Sprendimo 2014/360 7 straipsniu. Administracinės peržiūros valdybos posėdis įvyko 2015 m. rugpjūčio 31 d.

22 2015 m. rugsėjo 14 d. Administracinė peržiūros valdyba priėmė nuomonę, kad 2015 m. birželio 17 d. ECB sprendimas yra teisėtas. Jame ši valdyba iš esmės pažymėjo, kad CMA kritiką dėl to sprendimo galima sugrupuoti į tris kategorijas: pirmiausia ji ginčija *Crédit mutuel* grupės rizikos ribojimu pagrįstos konsoliduotos priežiūros taikymą per CNCM, nes tai nėra kredito įstaiga (pirmasis pagrindas), antra, ji teigia, kad *Crédit mutuel* grupė neegzistuoja (antrasis pagrindas), ir, trečia, ji ginčija ECB sprendimą padidinti nuosavų lėšų „CET 1“ procentinę dalį nuo 8 % iki 11 % (trečiasis pagrindas).

23 Pirmiausia dėl pirmojo pagrindo Administracinė peržiūros valdyba priminė, jog 2014 m. rugsėjo 1 d. sprendimu ECB nusprendė, kad *Crédit mutuel* grupė yra svarbi grupė, kuriai taikoma rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, CMA yra šiai grupei priklausantis subjektas ir CNCM yra aukščiausias jos konsolidavimo lygmuo. Antra, ji pažymėjo, kad Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje ir Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnyje nurodyta sąvoka „centrinis subjektas“ nėra apibrėžta Sąjungos teisėje ir nėra reikalaujama, kad šis centrinis subjektas būtų kredito įstaiga. Trečia, Administracinė peržiūros valdyba pažymėjo, kad ECB nebūtina turėti visų priežiūros ar sankcijų skyrimo įgaliojimų grupės patronuojančiojo subjekto atžvilgiu, kad būtų galima vykdyti rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą. Ketvirta, ji priminė, kad, prieš perduodant šią kompetenciją ECB, *Crédit mutuel* grupės rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą vykdė kompetentinga Prancūzijos valdžios institucija, t. y. *Autorité de contrôle prudentiel et de résolution* (Rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros ir pertvarkymo institucija), per CNCM.

24 Kalbant apie antrąjį pagrindą, pažymėtina, jog Administracinė peržiūros valdyba padarė išvadą, kad *Crédit mutuel* grupė atitinka Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalyje, į kurią daroma nuoroda Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje, nustatytas sąlygas. Pirma, Administracinė peržiūros valdyba konstatavo, jog tai, kad CNCM turi asociacijos statusą, nereiškia, kad ji nėra solidari su jai pavaldžiomis įstaigomis. Antra, ji tvirtino, kad visos *Crédit mutuel* grupės ataskaitos buvo rengiamos konsoliduotai. Trečia, ji nusprendė, jog ECB pagrįstai teigė, kad CNCM buvo įgaliota duoti nurodymus pavaldžių įstaigų vadovybei.

25 Kalbant apie trečiąjį pagrindą, pažymėtina, kad Administracinė peržiūros valdyba nusprendė, jog ECB vertinimuose, susijusiuose su CMA nuosavų lėšų „CET 1“ reikalavimų dydžiu, nebuvo padaryta jokios akivaizdžios vertinimo klaidos ir šie reikalavimai nebuvo neproporcingi. Šiuo klausimu ji pažymėjo nuolatinius nesutarimus su CMA ir CNCM, nes jie atskleidė valdymo problemas, kurios galėjo kelti papildomą riziką.

26 Pirmuoju ginčijamu sprendimu pagal Reglamento Nr. 1024/2013 24 straipsnio 7 dalį buvo panaikintas ir pakeistas 2015 m. birželio 17 d. sprendimas, tačiau jo turinys išliko tapatus.

27 Antrajame ginčijamame sprendime nustatyti nauji rizikos ribojimu pagrįsti reikalavimai, taikytini *Crédit mutuel* grupei ir ją sudarantiems subjektams. To sprendimo 1 punktas buvo susijęs su *Crédit Mutuel* grupei konsoliduotu lygiu taikomais rizikos ribojimu pagrįstais reikalavimais, o jo 3 punktas – su konkrečiai CMA taikomais reikalavimais.

**Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiami sprendimai**

28 2015 m. gruodžio 3 d. ir 2016 m. vasario 3 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo CMA ieškinius atitinkamai dėl pirmojo ginčijamo sprendimo ir antrojo ginčijamo sprendimo panaikinimo.

29 Grįsdama kiekvieną iš šių ieškiniu CMA nurodė tris pagrindus, iš jų tik du pirmieji susiję su šiais apeliaciniais skundais.

30 Dviem pirmaisiais pagrindais CMA iš esmės ginčijo pirmojo ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 1 dalies ir I priedo teisėtumą ir antrojo ginčijamo sprendimo 1 punkto teisėtumą, kiek šiomis nuostatomis *Crédit mutuel* grupei buvo nustatyta rizikos ribojimu pagrįsta konsoliduota priežiūra, vykdoma per CNCM. Šiuo klausimu CMA teigė: kadangi CNCM nėra kredito įstaiga, ji negali būti priskiriama ECB vykdomai rizikos ribojimu pagrįstai priežiūrai, ir tvirtino, jog ECB klaidingai teigė, kad rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros tikslais egzistuoja „grupė“.

31 Skundžiamais spendimais Bendrasis Teismas atmetė CMA ieškinius.

**Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme**

32 Apeliaciniais skundais CMA Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamus sprendimus.

33 ECB Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinius skundus kaip nepriimtinus, bent jau kiek tai susiję su šių skundų 100–109 punktuose išdėstytais pagrindais ir argumentais,

– pareikalauti CMA, prireikus remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 64 straipsniu, pateikti visus CMA ir jos padalinių sudarytus refinansavimo susitarimus,

– atmesti likusią apeliacinių skundų dalį kaip nepagrįstą,

– palikti galioti skundžiamus sprendimus ir

– priteisti iš CMA bylinėjimosi išlaidas.

34 Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinius skundus ir

– priteisti iš CMA bylinėjimosi išlaidas.

35 2018 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu bylos C-152/18 P ir C-153/18 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

36 2018 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo kanceliarija gavo aktą, juo CNCM, remdamasi Europos Sąjungos Teismo statuto 40 straipsnio antra pastraipa, paprašė leisti įstoti į šias bylas palaikyti ECB ir Komisijos reikalavimų.

37 2018 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *Crédit Mutuel Arkéa / EBC* (C-152/18 P ir C-153/18 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:765) šis prašymas buvo patenkintas.

**Dėl apeliacinių skundų**

38 Grįsdama apeliacinius skundus CMA nurodo du vienodai abiejuose iš jų suformuluotus pagrindus, kuriuos reikia nagrinėti kartu.

39 Visų pirma dėl prie šių apeliacinių skundų pridėto rašto, kuriame universiteto profesorius CMA prašymu analizuoja skundžiamus sprendimus bankų veiklos reguliavimo ir priežiūros teisės aspektu ir kurio priimtinumą ginčija Komisija, reikia priminti, kad vien įrodomoji ir pagalbinė priedų funkcija reiškia, kad jei juose yra nurodytos teisinės aplinkybės, kuriomis grindžiami tam tikri ieškinyje pateikti pagrindai ar argumentai, šios aplinkybės turi būti paminėtos pačiame šio ieškinio tekste arba bent jau jos turi būti pakankamai aiškiai nustatomos remiantis šiuo tekstu (žr. 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 99 ir 100 punktus ir 2018 m. rugpjūčio 7 d. Nutarties *Campailla / Europos Sąjunga*, C-256/18 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:655, 34 punktą).

40 Kaip savo išvados 31 punkte konstatavo generalinis advokatas, apeliacinių skundų įžanginėje dalyje CMA daro bendrą nuorodą į šį raštą, aiškiai nesiedama minėto rašto su vienu iš pagrindų, pateiktų šiems skundams pagrįsti, ir konkrečiai nenurodydama tame rašte išdėstytų aplinkybių, kuriomis būtų pagrįsti šie pagrindai.

41 Taigi reikia pripažinti pagrįstu Komisijos pateiktą prieštaravimą ir aptariamo rašto turinį su minėtuose apeliaciniuose skunduose padaryta nuoroda į šį raštą pripažinti nepriimtinais.

42 Be to, kalbant apie ECB pateiktą prašymą taikyti pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, pakanka konstatuoti, jog jis neatitinka Procedūros reglamento 174 nustatyto reikalavimo, pagal kurį atsiliepimu į apeliacinį skundą reikalaujama apeliacinį skundą visiškai arba iš dalies patenkinti arba atmesti. Todėl šis prašymas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

***Dėl pirmųjų pagrindų***

43 Nurodydama pirmuosius pagrindus apeliaciniams skundams pagrįsti CMA tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad remiantis Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunkčiu ir Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsniu ECB leidžiama nustatyti rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą, taikomą centriniam subjektui pavaldžioms įstaigoms, net jei šis centrinis subjektas neturi kredito įstaigos statuso.

44 Šiuos pagrindus sudaro dvi dalys.

*Dėl pirmųjų pagrindų pirmos dalies*

*– Šalių argumentai*

45 Pirmųjų pagrindų pirmoje dalyje CMA tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad remiantis Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunkčiu ECB leidžiama nustatyti rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą, taikomą centriniam subjektui pavaldžioms įstaigoms, ir nebūtina, kad šis centrinis subjektas turėtų kredito įstaigos statusą.

46 Pirma, CMA mano, kad jeigu Bendrasis Teismas būtų aiškinęs minėtą nuostatą remdamasis SESV 127 straipsnio 6 dalimi ir Reglamento Nr. 1024/2013 1 straipsniu, kuriuose reglamentuojami ECB pavesti specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįsta „kredito įstaigų“ priežiūra, jis būtų

turėjęs konstatuoti, kad Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje nurodytas centrinis subjektas būtinai turi turėti kredito įstaigos statusą, kad ECB galėtų vykdyti rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą per šį centrinį subjektą.

47 Antra, CMA ginčija pirmojo skundžiamo sprendimo 89 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 88 punkte pateiktą Bendrojo Teismo vertinimą, pagal kurį, jeigu būtų pritarta jos požiūriui, rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra būtų padalyta priešingai Reglamento Nr. 1024/2013 ir Reglamento Nr. 468/2014 tikslams.

48 Šiuo klausimu CMA iš esmės teigia, kad kredito įstaigos statuso neturintys subjektai nepatenka į sąvoką „prižiūrima grupė“, kaip antai apibrėžtą Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje, ir kad kredito įstaigos statuso neturinčios asociacijos, kaip antai CNCM, įtraukimas į ECB prižiūrimą grupę nėra pateisinamas šia nuostata siekiamu tikslu.

49 Trečia, CMA laikosi nuomonės, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, taikydamas Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį, nes konstatavo, kad ECB negali skirti sankcijų šioje nuostatoje nurodytiems centriniams subjektams, tačiau remdamasis šiuo konstatavimu nepadarė išvados, kad tokiam centriniam subjektui būtina turėti kredito įstaigos statusą.

50 CMA teigimu, kadangi priežiūros veiksmingumas priklauso nuo to, ar yra įgaliojimai skirti sankcijas, ir šiais įgaliojimais gali būti pasinaudota tik kredito įstaigų atžvilgiu, minėta nuostata taikytina tik kredito įstaigos statusą turintiems centriniams subjektams; aplinkybė, kad ECB gali skirti sankcijas minėtiems centriniams subjektams pavaldžioms kredito įstaigoms, šiuo atveju neturi reikšmės.

51 ECB, Komisija ir CNCM ginčija šiuos argumentus.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

52 SESV 127 straipsnio 6 dalyje, kuri yra teisinis pagrindas, kuriuo remiantis priimtas Reglamentas Nr. 1024/2013, numatyta, kad Europos Sąjungos Taryba gali pavesti ECB specialias užduotis, susijusias su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų įstaigų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra.

53 Nors tiesa, kad šios nuostatos formuluotėje nurodytos „kredito įstaigos“ ir „kitos finansų įstaigos“, reikia nustatyti šioje nuostatoje numatytų įgaliojimų apimtį atsižvelgiant į jos kontekstą ir ja siekiamus tikslus.

54 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad SESV 127 straipsnis yra SESV trečiosios dalies VIII antraštinės dalies 2 skyriuje „Pinigų politika“ ir jame nustatyti Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) ir ECB tikslai ir pagrindiniai uždaviniai.

55 Kaip savo išvados 55 ir 56 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, įgyvendinant SESV 127 straipsnio 6 dalyje numatytus uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįsta bankų priežiūra, siekiama įsitikinti kredito įstaigų, be kita ko, didelių kredito įstaigų ir bankų grupių, saugumu ir patikimumu, kad būtų prisidėta užtikrinant visos Sąjungos finansų sistemos stabilumą.

56 Be to, šių tikslų siekimas aiškiai nurodytas Reglamento Nr. 1024/2013 16, 26, 30 ir 65 konstatuojamosiose dalyse bei 1 straipsnio pirmoje pastraipoje.

57 Konkrečiai kalbant, iš Reglamento Nr. 1024/2013 26 konstatuojamosios dalies matyti, kad, siekiant užtikrinti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą, yra svarbi speciali priežiūros tvarka rizikai kredito įstaigos saugumui ir patikimumui, kuri gali iškilti tiek atskiros kredito įstaigos lygiu, tiek bankų grupės arba finansinio konglomerato lygiu, mažinti.

58 Šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad, be atskirų kredito įstaigų priežiūros, ECB uždaviniai turėtų apimti priežiūrą konsoliduotu lygiu.

59 Šiuo klausimu reikia priminti, jog Reglamento Nr. 1024/2013 4 straipsnio „ECB pavesti uždaviniai“ 1 dalies g punkte numatyta, kad ECB turi kompetenciją, be kita ko, vykdyti vienoje iš dalyvaujančių valstybių narių įsteigtų kredito įstaigų patronuojančiųjų bendrovių priežiūrą konsoliduotu pagrindu.

60 Pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį ECB vykdo šį uždavinį pagal BPM, kurį sudaro jis pats ir nacionalinės kompetentingos institucijos, ir yra atsakingas už tai, kad BPM veiktų veiksmingai ir nuosekliai.

61 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 468/2014 9 konstatuojamosios dalies, šiuo reglamentu siekiama toliau plėtoti ir išsamiau apibūdinti Reglamente Nr. 1024/2013 nustatytas ECB ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo procedūras, užtikrinančias veiksmingą ir nuoseklų šio mechanizmo veikimą.

62 Tokiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje sąvoka „prižiūrima grupė“ apibrėžta kaip, be kita ko, reiškianti prižiūrimus subjektus, kurių pagrindinės buveinės yra toje pačioje dalyvaujančioje valstybėje narėje, jeigu jie yra ilgą laiką pavaldūs tam pačiam centriniam subjektui, kuris atlieka jų priežiūrą pagal sąlygas, nustatytas Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnyje, ir kuris yra įsteigtas toje pačioje dalyvaujančioje valstybėje narėje.

63 Taigi pirmojo skundžiamo sprendimo 58–64 punktuose ir antrojo skundžiamo sprendimo 57–63 punktuose Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad banko grupėms priklausančių kredito įstaigų rizikos ribojimu pagrįsta konsoliduota priežiūra iš esmės siekiama dviejų tikslų, t. y. pirma, tikslo leisti ECB suvaldyti riziką, kuri gali paveikti kredito įstaigą ir yra keliama ne šios kredito įstaigos, o grupės, kuriai ji priklauso, ir, antra, tikslo išvengti šią grupę sudarančių įstaigų rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros padalijimo.

64 Be to, iš SESV 127 straipsnio 6 dalies visiškai nematyti, kad Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje nurodytas „centrinis subjektas“ turi turėti kredito įstaigos statusą.

65 Priešingai, kaip išvados 62–64 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, iš specialių užduočių, susijusių su rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, suteikimu ECB remiantis SESV 127 straipsnio 6 dalimi siekiamų tikslų matyti, kad ECB turi turėti galimybę vykdyti grupės, kaip antai numatytos Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje, rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą, nepaisant centrinio subjekto, kuriam yra pavaldžios šiai grupei priklausančios įstaigos, teisinės formos, jeigu tenkinamos Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnyje nustatytos sąlygos.

66 Jeigu taip nebūtų, bankų grupė galėtų išvengti rizikos ribojimu pagrįstos konsoliduotos priežiūros dėl įstaigos, atliekančios šios grupės centrinio subjekto funkcijas, teisinės formos, todėl galėtų pakenkti ECB atliekamo minėtų uždavinių vykdymo veiksmingumui.

67 Taigi SESV 127 straipsnio 6 dalis ir Reglamento Nr. 1024/2013 1 straipsnis nedraudžia ECB vykdyti bankų grupės, kurios centrinis subjektas neturi kredito įstaigos statuso, rizikos ribojimu pagrįstos konsoliduotos priežiūros, jeigu tenkinamos Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

68 Be to, kalbant apie CMA argumentą, kad pirmojo skundžiamo sprendimo 89 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 88 punkte pateiktas Bendrojo Teismo vertinimas yra teisiškai klaidingas, pakanka priminti, jog pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl Bendrojo Teismo sprendimo perteklinių motyvų pateikti kaltinimai negali lemti šio sprendimo panaikinimo, todėl yra nereikšmingi (2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Europos Sąjunga / Gascogne Sack Deutschland ir Gascogne*, C-138/17 P ir C-146/17 P, EU:C:2018:1013, 45 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

69 Kaip teisingai teigia ECB ir Komisija, minėti punktai yra perteklinio pobūdžio, nes jie išdėstyti po to, kai pirmojo skundžiamo sprendimo 88 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 87 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad „prižiūrimos grupės“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį, kvalifikavimas atitinka reglamentų Nr. 1024/2013 ir 468/2014 tikslus, neatsižvelgiant į tai, ar šios grupės centrinis subjektas turi kredito įstaigos statusą, ar ne.

70 Be to, pirmojo skundžiamo sprendimo 89 punkto ir antrojo skundžiamo sprendimo 88 punkto perteklinį pobūdį patvirtina tai, kad šių punktų pradžioje vartojami žodžiai „be to“.

71 Taigi CMA argumentas, kuriuo ginčijami šie skundžiamų sprendimų punktai, turi būti atmestas kaip nereikšmingas.

72 CMA argumentui, grindžiamam tuo, jog aplinkybė, kad ECB negali skirti sankcijų Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje nurodytiems centriniams subjektams, reiškia, kad toks centrinis subjektas turi turėti kredito įstaigos statusą, taip pat negali būti pritarta.

73 Kaip nurodė ECB ir Komisija, šis argumentas grindžiamas analize, kad ECB kompetencija, susijusi su rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, priklauso nuo to, ar yra įgaliojimai skirti sankcijas taip prižiūrimiems subjektams.

74 Tiesa, kad, kaip pirmojo skundžiamo sprendimo 91 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 90 punkte pažymėjo pats Bendrasis Teismas, Reglamento Nr. 1024/2013 18 straipsnyje numatyta, jog siekdamas atlikti šiuo reglamentu jam pavestus uždavinius, susijusius su rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, ECB gali kredito įstaigoms, finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms ir mišrią veiklą vykdančioms finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms skirti pinigines administracines nuobaudas.

75 Vis dėlto, kaip savo išvados 84 ir 85 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, iš taikytinų Sąjungos teisės aktų nematyti, jog įgaliojimų skirti sankcijas subjektui buvimas būtų būtina sąlyga, kad ECB būtų suteikti įgaliojimai vykdyti rizikos ribojimu pagrįstą šio subjekto priežiūrą, todėl ECB atliekamas kompetencijos, susijusios su rizikos ribojimu pagrįsta konsoliduota priežiūra, vykdymas grupės atžvilgiu nėra siejamas su sąlyga, kad ECB turėtų tokius įgaliojimus skirti sankcijas šiai grupei priklausančiam subjektui, kaip antai centriniam subjektui, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį.

76 Iš to matyti, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai konstatavo, jog tai, kad ECB neturi įgaliojimų skirti sankcijų šioje nuostatoje nurodytiems centriniams subjektams, netrukdo ECB vykdyti rizikos ribojimu pagrįstos grupės, kurios centrinis subjektas neturi kredito įstaigos statuso, konsoliduotos priežiūros.

77 Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, jog Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktis negali būti aiškinamas kaip savaime reiškiantis, kad centrinis subjektas turi turėti kredito įstaigos statusą, todėl pirmųjų pagrindų pirma dalis turi būti atmesta.

*Dėl pirmųjų pagrindų antros dalies*

*– Šalių argumentai*

78 Pirmųjų pagrindų antroje dalyje CMA tvirtina, jog, priešingai, nei skundžiamuose sprendimuose nusprendė Bendrasis Teismas, Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnis reiškia, kad, taikant Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį, „centrinė įstaiga“, kaip ji suprantama pagal šį 10 straipsnį, turi turėti kredito įstaigos statusą.

79 CMA teigimu, nuosekliai taikant Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnį ir 11 straipsnio 4 dalį matyti: kadangi pastarojoje nuostatoje numatytų reikalavimų gali laikytis tik kredito įstaiga, „centrinė įstaiga“, kaip ji suprantama pagal minėtą 10 straipsnį, netiesiogiai, bet neišvengiamai turi turėti minėtą statusą tam, kad ECB galėtų vykdyti atitinkamos grupės rizikos ribojimu pagrįstą konsoliduotą priežiūrą.

80 CMA teigia, kad Bendrojo Teismo pateiktu Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies b punkto aiškinimu nepaisoma šios nuostatos formuluotės, nes, kadangi minėtoje nuostatoje daroma nuoroda į „centrinės įstaigos <…> mokum[ą] bei likvidum[ą]“, joje netiesiogiai, bet neišvengiamai numatyta, kad grupės, kurią sudaro centrinis subjektas ir jam pavaldūs subjektai, rizikos ribojimu pagrįstai priežiūrai taikoma sąlyga, kad šis centrinis subjektas turėtų kredito įstaigos statusą.

81 ECB, Komisija ir CNCM ginčija šiuos argumentus.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

82 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnis ir 11 straipsnio 4 dalis susiję su šiame reglamente numatytų rizikos ribojimu pagrįstų reikalavimų taikymo įstaigoms, pavaldžioms jas prižiūrinčiam centriniam subjektui, išimtimi. Tačiau pirmųjų pagrindų antra dalis susijusi ne su tokios išimties buvimu, bet su „priežiūrimos grupės“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį, kuriame daroma nuoroda į Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnyje numatytas sąlygas, buvimu.

83 Šiuo klausimu pažymėtina, jog, kaip pirmojo skundžiamo sprendimo 98–100 punktuose ir antrojo skundžiamo sprendimo 97–99 punktuose teisingai nurodė Bendrasis Teismas, be to, kad šiame 2 straipsnio 21 punkto c papunktyje daroma nuoroda tik į Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnį ir pastarojoje nuostatoje nėra jokios nuorodos į šio reglamento 11 straipsnio 4 dalį, pastarosios nuostatos įgyvendinimas yra ne šio 10 straipsnio taikymo sąlyga, bet pasekmė, nes minėta 11 straipsnio 4 dalis taikoma tik tuomet, jeigu kompetentinga institucija, remdamasi minėtu 10 straipsniu, sutinka individualiu pagrindu atleisti centriniam subjektui pavaldžias kredito įstaigas nuo pareigos laikytis rizikos ribojimu pagrįstų reikalavimų.

84 Taigi, nesant tokio sprendimo dėl atleidimo, Reglamento Nr. 575/2013 11 straipsnio 4 dalis nėra taikoma ir klausimas, ar atitinkamas centrinis subjektas laikosi šios nuostatos, neturi reikšmės ECB vykdant visos grupės, kurią sudaro šis centrinis subjektas ir jam pavaldūs subjektai, rizikos ribojimu pagrįstą priežiūrą.

85 Dėl Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytos sąlygos, pagal kurią „centrinės įstaigos ir visų jos kontroliuojamų įstaigų mokumas bei likvidumas yra prižiūrimi bendrai, remiantis konsoliduotosiomis šių įstaigų ataskaitomis“, reikia konstatuoti, kad ši sąlyga visiškai nereiškia, kad atitinkamas centrinis subjektas turi kredito įstaigos statusą.

86 Kaip matyti iš pačios šios nuostatos formuluotės, joje nustatyta sąlyga susijusi ne su individualia centrinio subjekto priežiūra, bet su visumos, kurią sudaro šis subjektas ir jam pavaldžios įstaigos, mokumo ir likvidumo konsoliduota stebėsena, t. y. remiantis šių įstaigų konsoliduotosiomis ataskaitomis.

87 Be to, kaip pirmojo skundžiamo sprendimo 106 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 105 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas, centriniam subjektui nebūtina turėti kredito įstaigos statuso, nes laikytis Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų kriterijų pakanka, kad būtų vykdoma priežiūra, kaip atitinkama grupė laikosi rizikos ribojimu pagrįstų reikalavimų.

88 Taigi Teisingumo Teismui pateikiant vertinimą, jog nei Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies b punktas, nei šio reglamento 11 straipsnio 4 dalis nereiškia, kad siekiant taikyti Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punktą centrinis subjektas turi turėti kredito įstaigos statusą, nepadaryta teisės klaida.

89 Tokiomis aplinkybėmis pirmųjų pagrindų antra dalis negali būti pripažinta pagrįsta ir apeliacinių skundų pirmieji pagrindai turi būti atmesti.

### *Dėl antrųjų pagrindų*

#### *Šalių argumentai*

90 Nurodydama apeliacinių skundų antruosius pagrindus CMA tvirtina, kad *Crédit mutuel* grupė negali būti pripažinta „prižiūrima grupe“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 468/2014 2 straipsnio 21 punkto c papunktį, nes, priešingai, nei buvo nuspręsta pirmojo skundžiamo sprendimo 136 ir 137 punktuose bei antrojo skundžiamo sprendimo 135 ir 136 punktuose, ji netenkina Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytos sąlygos.

91 Visų pirma CMA tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai konstatavo, kad 1992 m. kovo 10 d. CNCM sprendimas Nr. 1-1992 dėl *Credit mutuel* ir *Credit mutuel agricole rural* kasų tarpusavio solidarumo įgyvendinimo (toliau – 1992 m. kovo 10 d. sprendimas) patvirtina, jog *Crédit mutuel* grupėje egzistuoja pareiga pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą, todėl minėta sąlyga gali būti laikoma patenkinta.

92 Šiuo klausimu CMA teigia, kad nors pagal šiame sprendime nustatytą solidarumo mechanizmą egzistuoja tai pačiai regioninei grupei priklausančių kasų tarpusavio solidarumas, nėra jokios pareigos tarp regioninių grupių pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą. Taigi, jei viena regioninė grupė patirtų sunkumų, CNCM negalėtų įpareigoti kitos regioninės grupės pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą pirmajai grupei palaikyti.

93 Remiantis aplinkybe, kad *Caisse centrale du Crédit mutuel* gali imtis veiksmų pagal nacionalinio solidarumo mechanizmą ir panaudoti regioninių grupių jai patikėtus ribotus išteklius, negalima nustatyti pareigos tarp regioninių grupių pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą. Tai tėra regioninių grupių surinktų indėlių ribotos dalies perdavimas naudotis šiai centrinei kasai, kuri lieka skolininkė šių grupių atžvilgiu.

94 Subsidiariai CMA mano, jog net darant prielaidą, kad 1992 m. kovo 10 d. sprendime numatytas tokios pareigos buvimas, tas sprendimas netaikomas visiems subjektams, sudarantiems *Crédit mutuel* grupę, kuriai taikoma ECB vykdoma rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra, nes tai grupei priklauso daug regioninių kasų padalinių; kadangi šie padaliniai nėra pavaldūs šios grupės centriniam subjektui, jie nepatenka į minėto sprendimo taikymo sritį, taigi jų nesaisto jokia solidarumo pareiga ar pareiga remti kitus minėtos grupės subjektus.

95 Taigi CMA laikosi nuomonės, jog Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad *Crédit mutuel* tenkina Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą sąlygą.

96 ECB, Komisija ir CNCM ginčija šiuos argumentus.

97 Komisija tvirtina, kad Bendrojo Teismo pateiktas Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnio aiškinimas yra pernelyg siauras, ir, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, vien šio L. 511-31 straipsnio pakanka, kad būtų galima konstatuoti, jog įvykdyta Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta sąlyga, ir nėra reikalo nagrinėti, ar 1992 m. kovo 10 d. sprendimas patvirtina solidarių įsipareigojimų egzistavimą *Crédit mutuel* grupėje.

98 Komisija, be kita ko, nurodo 2018 m. kovo 9 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) sprendimą Nr. 399413 ir mano, kad šiuo aspektu Teisingumo Teismas gali pakeisti motyvus.

*Teisingumo Teismo vertinimas*

99 Reikia priminti, kad Bendrasis Teismas iš pradžių pažymėjo, jog, nesant kompetentingų nacionalinių teismų sprendimo, jis būtinai turi nuspręsti dėl Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnio apimties, paskui pirmojo skundžiamo sprendimo 134 punkte ir antrojo skundžiamo sprendimo 133 punkte konstatavo, kad remiantis vien šios nuostatos formuluote negalima daryti išvados, kad Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta sąlyga yra įvykdyta, o nuoroda imtis „būtinų priemonių“ siekiant „užtikrinti kiekvienos iš šių įstaigų ir bendrovių, kaip ir viso tinklo, likvidumą ir mokumą“ yra pernelyg bendra, kad iš jos būtų galima spręsti apie tai, kad *Crédit mutuel* grupėje egzistuoja pareiga pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą, siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyti įsipareigojimai kreditoriams.

100 Tai konstatavęs Bendrasis Teismas nagrinėjo, ar tokia pareiga kyla iš 1992 m. kovo 10 d. sprendimo.

101 CMA prieštaravimui, kad į 2018 m. kovo 9 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimą Nr. 399413 negali būti atsižvelgta aiškinant Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnį, nes jis priimtas po skundžiamų sprendimų paskelbimo, negali būti pritarta.

102 Iš tiesų šalys turėjo galimybę šiuo klausimu pateikti pastabas Teisingumo Teisme ir bet kuriuo atveju *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) jau buvo pateikusi poziciją dėl šios nuostatos 2016 m. gruodžio 13 d. Sprendime Nr. 403418, t. y. prieš paskelbiant skundžiamus sprendimus.

103 Pastarojo sprendimo 5 punkte *Conseil d'État* (Valstybės Taryba), be kita ko, nurodė, kad priimdamas Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnį Prancūzijos teisės aktų leidėjas pavedė CNCM ne tik kolektyviai atstovauti *Crédit mutuel* kasoms, pavaldžioms *Crédit mutuel* tinklui, bet taip pat vykdyti užduotis užtikrinti nuoseklią šio tinklo veiklą ir kredito įstaigoms skirtų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų taikymą, įgyvendinti administracinę, techninę ir finansinę kiekvienos kasos organizavimo ir valdymo kontrolę ir imtis visų tinkamam minėto tinklo veikimui būtinų priemonių. Be to, *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) konstatavo, kad pagal šį L. 511-31 straipsnį CNCM gali, jeigu tai pateisina atitinkamų įstaigų finansinė padėtis, spręsti dėl dviejų arba daugiau tinklui pavaldžių kasų sujungimo, jų prestižo perleidimo arba veiklos nutraukimo, nepaisant bet kokių tam prieštaraujančių nuostatų ir sutarčių sąlygų. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) teigimu, iš šios teisinės ir reguliavimo sistemos matyti, jog kad ir kokia būtų *Crédit mutuel* tinklą sudarančių grupių tarpusavio santykių būklė, CNCM yra teisiškai atsakinga už priemonių, kurių imamasi vykdant nuoseklų bankų sistemos reguliavimą, rengimą ir įgyvendinimą, kiek tai susiję su visa *Crédit mutuel* grupe, ir kaip „ES patronuojančioji įmonė“ turi laikytis prevencinio šios grupės veiklos atkūrimo plano.

104 2018 m. kovo 9 d. Sprendimo Nr. 399413 7 punkte *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) pridūrė, kad šių uždučių, susijusių su kredito įstaigų reguliavimu, įgyvendinimas neišvengiamai reiškia, kad CNCM turi kompetenciją rengti kasoms privalomus nurodymus, siekdama užtikrinti, kad jos laikytųsi joms taikytinų nuostatų, ir kad šių nuostatų pažeidimo atveju joms būtų skirtos tinkamos sankcijos. To sprendimo 20 punkte *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė, kad siekiant „užtikrinti tinklo likvidumą ir mokumą“ už šį tinklą atsakingi centriniai subjektai pagal Pinigų ir finansų kodekso

L. 511-31 straipsnį įgaliojami imtis „visų būtinų priemonių“ ir, be kita ko, nustatyti privalomus tinklui priklausančių subjektų tarpusavio solidarumo mechanizmus, kurie negali apsiriboti vien iš anksto finansuojamų priemonių, kaip antai garantinių fondų, sudarymu.

105 Taigi iš 2016 m. gruodžio 13 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo Nr. 403418 ir 2018 m. kovo 9 d. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) sprendimo Nr. 399413 matyti, kad Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnyje numatyta centrinių subjektų pareiga imtis „visų būtinų priemonių, be kita ko, siekiant užtikrinti kiekvienos iš šių įstaigų ir bendrovių, taip pat viso tinklo likvidumą ir mokumą“, reiškia, kad CNCM turi labai plačius įgaliojimus vykdyti viso *Crédit mutuel* tinklo administracinę, techninę ir finansinę priežiūrą, kuriais remdamasi ji gali bet kuriuo momentu nustatyti privalomus solidarumo mechanizmus, kaip antai nustatyti šio tinklo nariams pareigas pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą, taip pat, nepaisant bet kokių tam prieštaraujančių nuostatų ir sutarčių sąlygų, nuspręsti sujungti dvi ar daugiau šiam tinklui pavaldžių kasų.

106 Kaip išvados 125 punkte pažymėjo generalinis advokatas, kadangi *Crédit mutuel* tinklo nario sujungimas su įstaiga, patiriančia finansų krizę, prilygsta nurodymui prisiimti šios įstaigos pasyvą, tokia operacija gali turėti didesnį finansinį poveikį minėtam nariui nei paprastos pareigos pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą nustatymo poveikis.

107 Iš to matyti, kad Pinigų ir finansų kodekso L. 511-31 straipsnis, kaip jį aiškina *Conseil d'État* (Valstybės Taryba), reiškia, kad *Crédit mutuel* grupėje egzistuoja pareiga pervesti nuosavas lėšas ir perduoti likvidų turtą, siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdyti įsipareigojimai kreditoriams, todėl ECB pagrįstai nusprendė, kad įvykdyta Reglamento Nr. 575/2013 10 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta sąlyga.

108 Tokiomis aplinkybėmis nėra reikalo atsakyti į apeliacinių skundų antruosius pagrindus, todėl jie turi būti atmesti kaip nereikšmingi.

109 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visus apeliacinius skundus.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

110 Remiantis Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalimi, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

111 Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniam procesui pagal minėto reglamento 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

112 Kadangi ECB, Komisija ir CNCM reikalavo priteisti iš CMA bylinėjimosi išlaidas ir ši pralaimėjo bylą, ji, be savo bylinėjimosi išlaidų, turi padengti ECB, Komisijos ir CNCM patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

**1. Atmesti apeliacinius skundus.**

**2. Priteisti iš *Crédit mutuel Arkéa* bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.